MIELIPIDE

Käyttäkää nurmiseoksissa apilaa! Saatte ilmaisen typen ja sadot paranevat entisestäänkin. **NIMIMERKKI KUSTANNUKSET KURIIN TEKSTIVIESTIPALSTALLA**

LUKIJALTA

Ympäristöön ja ilmastoon kannattaisi sijoittaa

RAISA KYLLIKKI KARJALAINEN

Suomen Luonto -lehden päätoimittaja Jorma Laurila kirjoitti ennen viime kevään eduskuntavaaleja, että luonto- ja ympäristöjärjestöt olivat luonnehtineet silloista hallitusta historian ympäristökielteisimmäksi, ja että pahimmillaan päähallituspuolueiden asenteet ja teotkin ovat olleet sellaisia, että hyvinvointia syntyy vain louhimalla, hukuttamalla, hakkaamalla, pirstomalla ja ojittamalla Suomi.

Hän kehotti antamaan äänen luonnolle. Vaalit viestittivät halua muutokseen, mutta kestämättömän kehityksen vauhti on vain kiihtynyt.

Toimittaja Petri Kejonen kysyi elinkeinoministeri Jyri Häkämieheltä (kok.) uuden hallituksen ohjelmaa tehtäessä, miten kestävyysvajeen kuristuksessa kuntien palvelut järjestetään. Häkämies vastasi, että kehitetään tietoteknisiä palveluja ja satsataan kaivosteollisuuteen. Ympäristönsuojelua tuetaan valtion varoin nyt prosentilla, teollisuutta yhdeksällä prosentilla.

Samoissa uutisissa vuoden lopussa, joissa kerrottiin Durbanin ilmastokokouksen laihoista tuloksista, kerrottiin kaivostoiminnan massiivisesta lisäämisestä Suomessa vuonna 2012. Talvivaaran kaivos on varoittava esimerkki ympäristövaikutuksista.

Seismologian instituutin sivulla ”Räjäytykset ja maanjäristykset Suomessa ja lähialueilla” on joka arkipäivä kymmeniä punaisia ristejä merkkeinä räjäytyksistä, ja magnitudiarvot ovat nousemaan päin; yli kaksi yksikköä ei ole harvinainen luku.

Räjäytykseen tarvitaan valtava määrä räjähdysaineita, kuljetuksia, poraamista ja latausta ja sen jälkeen paljon raskasta kuljetuskapasiteettia louheen poiskuljetukseen jonnekin, sadeveden huuhdeltavaksi, maata ja vesiä happamoittamaan.

Kuinka paljon kaikki kaivokset ja lisäksi maalämpöporaukset rasittavat ympäristöä ja lämmittävät ilmastoa. Mitä vaarallisia kaasuja vapautuu ilmaan?

Miten vaikuttavat ympäri maata tehtävät malminetsintähankkeet, joissa porataan kilometrinsyvyisiä reikiä kilometrin välein, ja löydökset saadaan esiin sähkömagneettisen säteilyn avulla?

Ympäristön hyvinvointi lisää myös ihmisten hyvinvointia, Katariina Perttula kirjoittaa.

Sotateknologiassakin sähkömagnetiikka on käytössä. Libyan sodassa USA:n tiedetään käyttäneen sähkömagneettisia aseita.

Suomen vähenevät puolustusmäärärahat eivät riittäne tällaisen teknologia kehittämiseen, mutta siviilisovelluksia tehdään kaiken aikaa. Olemme muun muassa peliteollisuuden kärkimaita.

Langattomien laitteiden tukiasemat lämmittävät kaikkialla. Niistä karkuunpääsevän lämmön määrä on huomattava. Ihmisen kohdekudoksen lämpötilan on todettu kohoavat jopa 0,2 astetta, mikä monien muiden vaikutusten kanssa on merkittävä fysiologinen ilmastonmuutos.

Mikroaaltouuneissa oli tarinan mukaan Amerikassa varoitus, että elävää kissaa ei saa kuivattaa uunissa. Nyt kuitenkin olemme kaikki koko ajan kuin mikroaaltouunissa, ja tehoja lisätään kaiken aikaa.

Tukiasemien arvioitiin pari vuotta sitten tarvitsevan sähköä yhden ydinvoimalallisen. Sähkökentistä ja mikroaalloista hälyttävät ihmiset ovat tunteneet olonsa paremmaksi muutettuaan selektiivi-ikkunalliseen taloon, mutta langattomia yhteyksiä käyttävät ovat valittaneet huonoista kentistä. Operaattorit ovat lisänneet tukiasemia ja kenttävahvuuksia.

Kun kolme operaattoriryhmää kilpailee kenttien voimakkuudella, kasvavat paitsi sähköntarve ja päästöt, myös sähkömagneettisesta säteilystä johtuvat terveysongelmat.

Tehokkaan 4g-verkon asentaminen pahentaa elinolosuhteita huomattavasti lisää.

Kuka on vastuussa tämän toiminnan seurauksista?

Elinympäristöjen saattaminen takaisin ergonomiseksi on keino lisätä hyvinvointia. Ympäristösairauksien lääkitseminen ja hoitaminen muilla keinoilla on kallista taloudellisesti, ympäristöllisesti ja inhimillisesti.

Katariina Perttula

terveydenhoitaja, lentoemäntä (eläkkeellä)
Vesilahti

Ota kantaa tekstiviestillä

- Harmittaa, suututtaa, ilahduttaa, ihmetyttää?
- Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa lähettämällä se tekstiviestillä numeroon 173 172.
- Viestin enimmäispituus on 160 merkkiä ja yhden viestin hinta 50 senttiä.
- Viestin alkuun tunnus MT LU.

Ruiskutuksista

Olisi kiva, jos naapuri ilmoittaisi rikkaruohomyrkytyksestä. Lapset hakivat voikukkia marsulle – marsu kuoli.

Voi sitä itkua

Energiapuuta

Ei enää kalikkaakaan näille petua itkeville karvisille, hävettää tuo käytös. Pienpuuta kyllä riittää, kun vaan on selkeät tukisysteemit. **H**

Ajatuksia

Vihreää ajattelua: Eutanasiaa ihmisille ja suurpetoja maaseudulle luonnoneläinten tappamiseen. **Ei käy**

Mitä tekevät?

Jos kilpailuviranomaisen tehtävänä ei ole puuttua tuottajan, jalostajan ja kaupan välisiin kohtuuttomuuksiin hintasopimuksissa, mitä tämä virasto tekee?

Epätietoinen

Jätevettä

Jätevesilaki on oikea rahapuhallus. Liittyminen kunnan viemäriin kallis jo nykyisellä taksalla ja mitähän jätevesi maksaa 10–15 vuoden kuluttua.

Ei nimimerkkiä

Missä kapina?

Onko MTK:n tehtävä seurata katseella kun maatiloilla syödään seiniä? Härmälän seuraajat olleet jeesmiehiä.

Kalervo

Apilaa

Käyttäkää nurmiseoksissa apilaa! Saatte ilmaisen typen ja sadot paranevat entisestäänkin.

Kustannukset kuriin

Omat asiat

Kreikkalaiselle touhuajalle! Keskity omien peltojesi kasvukuntoon, se parantaa eniten satoasi. Tuet kuuluvat kaikille pelloille ja määräykset ovat samat. **Ei nimimerkkiä**

Lietettä

Eikö kaikkien maajussien tarvitse peittää lietteitä pellolle ajettaessa. Paska haisee kolmatta viikkoa.

Ei nimimerkkiä

Merkityksistä

Tekisikö joku nykysuomen sanakirjan? Esimerkiksi kristallinkirkas fakta tarkoittaa emävaletta, aktivisti tarkoittaa rikollista jne. **JuMy**

Lisää rahaa

Euron rinnalle on sopivaa tulla muita rahoja, joita yritykset ja kaupat laskevat liikkeelle. Euro yksin ei kestä.

Ei nimimerkkiä

Teurastuksesta

Jos suolista tulee Honkajoelta tai kuljetusyrittäjältä 300 euron lasku, niin käytännössä se on kotiteuraskielto. Olkoon herrat mitä mieltä lystää.

Ei nimimerkkiä

Kännykkä vaarantaa terveyden

Järkyttyneenä seuraan Ylöjärvellä toteutettavia ihmiskokeita, joissa altistetaan koululapsia sekä kännykän että muiden langattomien laitteiden säteilylle. Eikö yksikään lapsista tai vanhemmista pane vastaan? Todennäköisesti jo monet koululaiset saavat kännykästä ainakin korvan kuumotusta, kasvojen punottavaa kuumotusta, käsien puutumista, korvien soimista, päänsärkyä, kuulon huonontumista, huimausta tai pahoinvointia.

Ei korvia pidä kuumottaa kännykän käytön jälkeen! Moniko saa yllä mainittuja oireita lankapuhelimesta? Tuskin kukaan. Vanhempien pitäisi ajatella lastensa hyvinvointia, ellei koululainen itse uskalla leimautumisen pelossa kertoa huonovointisuudestaan koulupäivien aikana.

Suomalaiset ovat hyviä hallintoalamaisia, eikä koulussa kannusteta itsenäiseen ajatteluun. Mikäli halutaan uskoa auktoriteetteihin, niin kannattaisi tutkia edes viralliset suositukset. Suomen Säteilyturvakeskus on kehottanut lapsia välttämään kännykkää jo vuosia sitten.

Eipä kännykkä terveellinen ole aikuisellekaan, koska Maailman terveysjärjestö WHO luokitteli kännykkäsäteilyn mahdollisesti syöpävaaralliseksi luokkaan 2B. Europarlamentti ja Euroopan neuvosto ohjeistavat kaikkia ihmisiä välttämään langatonta teknologiaa. Itävallan lääkäriliitto on julkaissut internetissä ohjeet sähköherkkyyteen sairastuneiden hoitamiseksi. Kokonaan toinen asia on hitaasti kehittyvä syöpä, jota kukaan ei korvaa. Kännykän käyttöohjekin kehottaa pitämään kännykkää irti kehosta. Vakuutusyhtiöt ovat poistaneet jo vuosia sitten korvauksistaan kännykästä aiheutuneet syövät.

Langaton tietokoneyhteys on vieläkin haitallisempi kuin kännykkä, sillä se säteilee enemmän. Miksi kouluopetus yritetään väen väkisin muuttaa langattomaksi? Kuka siitä hyötyy? Ei ainakaan kasvavan lapsen hermosto. Useimpien kouluaineiden opetukseen ei tarvita edes tietokonetta saati kännykkää. ATK-taidot kuuluvat toki jokaiselle, mutta tämäkin opetus voidaan toteuttaa langallisella tekniikalla.

Eva Jansson
FM
Kuru

Kokoomus ajelee kaksilla rattailla

Kokoomuksen maaseutuvaltuuskunnan puheenjohtaja kansanedustaja Arto Satonen otti kauniisti kantaa (MT 25.5.) rakentamisen vapauden puolesta. Satonen kantoi huolta yhteiskuntarakenteen eheyttämisestä, jonka näkyvimmät seuraukset ovat toistaiseksi olleet julkisten investointien ja kasvun ohjaaminen suuriin kaupunkikeskuksiin sekä maaseudulle rakentamisen suoranaiset kiellot.

Satosen vetoomuksen ymmärtäisi, ellei hän olisi vaikutusvaltainen kokoomuksen kansanedustaja. Eheyttäminen ja keskittäminen ovat kokoomuksen keskeistä 2000-luvun politiikkaa. Tämän vimmaisen, maaseutuvastaisen kieltopolitiikan kasvot on antanut helsinkiläinen Jan Vapaavuori. Asuntoministerinä (2007–2011) hän aloitti suurkaupunkien lihottamisen suuntaamalla kaupunkirakentamiseen uusia tukia sekä kuntien kaavavallan rajoituksilla. Kokoomuksen ryhmäjohtajana hänen roolinsa kuntaministeri Henna Virkkusen ja pääministeri Jyrki Kataisen keskittämispolitiikan vartijana ei ainakaan ole laimentunut.

Vapaavuoren 2008 asettamat uudet valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteet näyttivät suuntaa. Sitä jatkettiin suurten kaupunkiseutujen MAL-suunnitelmilla (maankäyttö, asuminen, liikenne), joiden myötä kaupunkikeskusten ympäristö saarrettiin suoranaisilla rakentamisen kielloilla. Kärkijoukoissa on toiminut Tampere ja Pirkanmaa, mistä Satonenkin on eduskuntaan valittu. Satosen kirjoitus lähenteleekin klassista harhauttamista, sillä niin kaukana se on kokoomuspolitiikan todellisesta sisällöstä.

Myös Turussa rakentamista ja asumista ohjataan MAL-sopimuksella Suur-Turun hyväksi. Turun seudun väkimäärän kasvutavoitteeksi on asetettu 75 000 uutta asukasta, joista 80 prosenttia ohjataan Turkuun. Tässä kokoomusvetoisessa politiikassa maistuu tiivis betoni ja tuoksuu grynderien etu. Kysymys on rahan ja kaavavallan liitosta.

Kokoomuksen johdolla on jo muutettu maankäyttö- ja rakentamislakia kaupan suuryksiköiden osalta ja viimeisimpänä on käynnistetty koko lain uudistus. Epäilemättä maaseudulle rakentamisen kiellot tulevat saamaan uudessa laissa uusia ulottuvuuksia.

Erikseen on mainittava, että jätevesiasetusta uudistettaessa (2011) kokoomuslaiset edustajat ajoivat ratkaisevassa valiokuntakäsittelyssä maaseudulle silloistakin normia tiukempia puhdistustavoitteita.

On hyvä, että kokoomuksessa vielä on maaseutuvaltuuskunta, joka puheenjohtajansa johdolla esittää nykymenolle kritiikkiä. Surullista on se, että lopputulokseen kokoomuksen kutistuva maaseutusiipi ei ole voinut millään tavalla vaikuttaa. Keskittäminen jyrää kokoomuspolitiikassa ja maaseudun kurittaminen on ideologisena johtotähtenä suukaupunkien etuja perattaessa.

Timo Kaunisto
Keskustan varapuheenjohtaja
Pekka Myllymäki
Varsinais-Suomen maakuntahallituksen 2. puheenjohtaja (kesk.)

Ryhdytäänkö veden säästötalkoisiin

Hiilijalanjälki on luku, joka syntyy, kun kunkin valtion hiilidioksidipäästö jaetaan asukasluvulla. Jos meitä suomalaisia olisi 20 miljoonaa, niin emme olisi lähelläkään listan yläpäätä. Tämä yksikertainen näkyy lähes poikkeuksetta unohtuvan tai sitä ei taktisista syistä mainita. Puhumalla vain hiilijalanjäljestä hämätään kansaa ja poliittisia päättäjiä.

Täällä kylmässä ja pitkien etäisyyksien maassa on elintoimintojen ylläpitämiseksi käytettävä enemmän energiaa kuin päiväntasaaja-alueen kuumuudessa.

Puhdas vesi on kultaakin kalliimpaa, ja se on totta. Millä ilveellä täällä vettä säästävä saisi sen säästöön jäänen toimitetuksi Bangladeshiin tai Keniaan.

Entä jos kerättäisiin päivittäiset vesisäästöt tankkeihin, jotka sitten rahdattaisiin päiväntasaajalle? Luultavasti se ei onnistuisi, vaan vesi ehtisi pilaantua ennen määränpäätä.

Todella täällä vedensäästö ei avita ketään, mutta rahallinen avustus kaivon tekoon olisi paikallaan.

Eelis Pulkkinen
fil. lis.
Ylitornio

Lisää kurssia

Onneksi me sirkkelisahurit ollahan sen verran vanhoja ja varakkahia jotta voimma olla muutaman vuoren vaikka sahaamata jos siltä tuntuu.

Oli se hyvä että löytyy tälleki rirektiiville keksijä (tottahan me kouluutamma ja otamma siitä viä rahaaki. Einy palio, joku hassu satanen).

Siinäpähän meni 30 vuotta harakoolle.

Sahuri vailla mitää lahajoja

Lukijalta-osasto

- Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.
- Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki.
- Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717.

Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”.

- Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi*

HUIDUNPERÄ

Kansanvalistusseuran kalenteri kertoi kevätkylvöt ja toripäivät

Äskettäin sai nuorisoseuraliikkeemme runsaasti huomiota ja julkisuutta, kun Jaakko Nummisen laaja viisiosainen historia siitä ilmestyi.

Liike syntyi 1880-luvun alussa ja siitä tuli laajetessaan kautta maan merkittävä kansakunnan sivistystason nostaja, joka edelleen vaikuttaa. Se pani alulle muun muassa yleiset laulu- ja soittojuhlat, joista ensimmäiset olivat 1884.

Samalla on aihetta muistaa, että meillä jo 1874 perustettiin Kansanvalistusseura. Se laajeni kansalliseksi sivistys- ja kouluttajaliikkeeksi nuorisoseuraliikettä varhemmin ja jatkaa niin ikään toimintaansa, vuodesta 1933 lähtien säätiönä.

Kansanvalistusseura harjoittaa ja kehittää vapaan sivistystyön ja muun aikuiskasvatuksen julkaisu-, tiedotus- ja koulutustoimintaa. Aikanaan se toimi myös muun muassa suuren ja merkittävän kirjahankkeen, Kansanvalistusseuran kalenterin, toimittajana ja julkaisijana.

Ensimmäinen kalenterinsa ilmestyi vuonna 1881, ja julkaisutoiminta kesti aina vuoteen 1957. Vuosikertoja ilmestyi 77. Oli monia maaseudun talonpoikaistiloja, jotka tapasivat hankkia Kansanvalistusseuran tietoisesti varsin kohtuuhintaisena pidetyn kalenterin ja merkitä siihen talon tärkeät tapahtumat kevätkylvöjen alkamista myöten. Täyden hyllyllisen arvokas kirjasarja täyttää.

Kansanvalistusseuran kalenteri syntyi täyttämään tarpeita, joita aikanaan odotettiin sellaisella olevan mutta ja joita ei ollut vielä täytetty. Edellytettiin, että kalenteri almanakan tietojen ohessa julkaisee käypää kansalaistietoutta yhteiskunnasta, sen vallitsevista oloista, toiminnasta ja luottohenkilöistä. Toivottiin tietoja maan sivistyselämästäkin ja sen vaikuttajista.

Uusi kalenteri alkoi täyttää toivomuksia. Jopa kansallisten vaikuttajien merkkipäivä-kirjoitukset kuuluivat asiaan siinä kuin muistokirjoitukset edesmenneistä.

Kalenterin almanakka tarjosi kattavasti tietoa kansallisista muisto- ja merkkipäivistä, valtakunnallisten yhdistysten vuosikokousajoista, kaupunkien markkinapäivistä ja eläinmarkkinoista.

Kirja ei ylvästellyt sisällöllään vaan välitti asiallisesti ja rauhallisesti tarpeelliseksi katsomaansa tietoa yhteiskunnan vallitsevista oloista ja tapahtumista. Kalenterista tuli kansalaisten perustietokirja moniksi vuosikymmeniksi.

Aiheitaan olivat maan historia, silloinen hallinto, talouselämä, sivistys, eduskunta, hallitus, puolueet, johtavat virkamiehet, maatalous, osuustoiminta, liikenne, kunnallielämä, verotus, urheilu...

Jopa luettelo käsitti tiedot valtakunnan postimaksuista siinä kuin silloisten raittiusjärjestöjen jäsenluvut.

Esimerkiksi vuoden 1932 kesäkuussa eli kahdeksan vuosikymmentä sitten allakkatiedot käsittivät tutut nimipäivät, kuun vaiheet ja kotimaan viralliset muisto- ja merkkipäivät jopa Kaarle XII:n vuoden 1862 syntymäpäivää myöten.

Todettiin myös eläinten rauhoitusajat koirashaahkaa myöten, maatalousnäyttelyjen avajaispäivät, Helsingin yliopiston suviset aukioloajatkin. Tiedotettiin, että vuosikokouksiaan pitävät tällöin Suomen Lähetysseura, nuorisoseuraliikkeemme ja Suonviljelyyhdistyksemme.

Mainittiin kaupunkiemme toripäivät, todettiin eläinmarkkinapäivät paikkakunnittain.

Kalenterista olivat luettavissa jopa Evankeliumiyhdistyksen ja Raittiuden Ystävien yleisten kokousten päivämäärät ja pitopaikat.

Samalla julkaistiin katsaukset edellisen vuoden yleisistä laulu- ja soittojuhlista komeine kuvineen. Kirjan lopussa mainostivat kustantajat ja kirjakauppiaat vielä kotimaisia uutuusteoksia Isoa tietosanakirjaa myöten.

Runebergin Hirvenhiihtäjät sai osakseen erikoisartikkelin, kun 1932 tuli kuluneeksi täydet sata vuotta runoilijan ensimmäisestä laajasta, eeppisestä runoteoksesta

Talouselämän artikkelit tekivät tiettäväksi muun muassa sillinpyyntiämme Islannin vesillä.

Metsäasiantuntija Lauri Miettinen kirjoitti metsien harvennuksen järkiperäistämisestä. Kun Espanja oli edellisvuonna muuttunut tasavallaksi, kalenterissa Lauri Miettinen antoi laajan kuvauksen maan nykytilasta.

Niilo Liakka oli laatinut yleisartikkelin maamme politiikasta valtiontalouden tilaa myöten. Kirjoitus päättyi toteamukseen, että valoisat ajat eivät edessä kangastele sisäisissä sen paremmin kuin ulkoisissa oloissamme, mutta kansakunta selviytynee vaikeuksistaan nyt kuten ennen.

Lyhyesti sanoen silloiset Kansanvalistusseuran kalenterit pyysivät olla aikansa kansalaisten yhteiskuntatietouden valistajia. Ilmeisesti siinä hyvin onnistuttiin.

Mitenkä lie vastaavan kotimaan ja ulkomaiden tiivistetyn tiedon tarjonnan ja vastaanottamisen laita nyt, kun eletään globalisaation maailmassa ja EU:ssa? Kansanvalistusseura lopetti sisältörikkaiden kalentereittensa julkaisemisen jo 1957.

Jokohan ne on digitoitu?

HEIKINTYTÄR